

Minister Jetten claimt oude kolencentrales als locatie voor duurzame energiecentrales

Minister Rob Jetten (klimaat) werd onlangs rondgeleid bij Giga Buffalo, de grootste batterij van Nederland. Beeld ANP / ANP

Minister Jetten claimt de locaties van fossiele centrales voor toekomstige duurzame energieproductie. Ook reserveert hij ruimte voor fabrieken die straks windenergie moeten omzetten in duurzaam waterstofgas.

Frank Straver 3 juli 2023, 20:58

De bouw van windmolens, zonneparken en biovergisters leidt vrijwel altijd tot verzet en strubbelingen. Om te voorkomen dat de realisatie van grote duurzame energiecentrales, zoals waterstofhubs, op dezelfde manier knel komt te zitten, heeft minister Rob Jetten (klimaat) een plan opgesteld.

Enkele tientallen locaties die nu zijn aangewezen voor (fossiele) energiecentrales, inclusief terreinen van afgebroken kolencentrales, worden 'bestemd voor duurzame energiecentrales', maakte Jetten maandag bekend in een landelijk energieplan. Hij wil de groene bestemming van bovenaf vastleggen.

Slim hergebruik van ruimte

Jetten lijkt daarmee gehoor te geven aan een oproep van CDA-Tweede Kamerlid Henri Bontenbal, eerder [in deze krant](#): benut de grote terreinen van kolencentrales voor een groene toekomst. Jetten noemt het slim 'hergebruik van ruimte'.

Behalve waterstofhubs kunnen ook zonne-, wind- of warmtecentrales op de gereserveerde gronden verschijnen. Naar schaarse nieuwe grond speuren, waar ook de bouwsector op aast, is dan onnodig.

Is waterstof eenmaal geproduceerd (of geïmporteerd), dan wil Jetten eveneens voortborduren op de oude, fossiele energievoorziening. Voor het transport van het duurzame gas, bedoeld als brandstof voor industrie en zwaar transport, kunnen deels bestaande gasleidingen worden gebruikt.

Een verbouwing met de winkel open

Daarbij rekent de minister erop dat, gedurende de uitvoering van de Parijse klimaatdoelen voor 2050, gaspijpen overbodig raken en buiten werking worden gesteld. Dat is nu nog niet of nauwelijks aan de orde.

Bovendien: de energietransitie voltrekt zich geleidelijk. De landelijke gasvoorziening sluit niet van het ene op het andere moment, om direct over te kunnen stappen op een duurzaam energie-alternatief.

Jetten rept in zijn plan daarom over een 'verbouwing met de winkel open'. Dus: terwijl olie en gas de maatschappij nog domineren, moet het energiesysteem klaargemaakt worden voor een groene omschakeling.

Wat meespeelt in de voorbereidingsdrift: keuzes van nu vergen een tijdrovende vertaalslag naar de praktijk. Tegen die realiteit liep Jetten al aan doordat het stroomnetwerk onvoldoende toegerust bleek te zijn op 'elektrificatie': groei van warmtepompen, zonnepanelen, inductieplaten en e-auto's.

Waterstoffabrieken en batterijen

Keuzes voor locaties zijn belangrijke stukjes in de klimaatpuzzel die hij probeert te leggen. Want zonder zicht op ruimtelijke inpassing blijven plannen eerder op de tekentafel liggen.

Vandaar ook dat Jetten nu al voorsorteert op de handigste locaties voor zogenoemde waterstoffabrieken langs de Nederlandse kust, of een stukje landinwaarts. Die zijn in de toekomst nodig 'op plekken waar stroomkabels van windparken op zee aan land komen'. Windenergie kan daardoor (deels) worden omgezet in duurzaam waterstofgas. "Er zijn dan minder hoogspanningslijnen nodig naar het achterland", zegt Jetten.

Het zijn allemaal vergezichten en schetsen die Jetten presenteert. Hoewel hij nog maanden wil doorpraten over de plannen, spreekt hij van 'bepalende keuzes'.

Sommige vraagstukken kwam hij nog niet uit. Zo wil Jetten een goede spreiding van stroomopslagen, maar hoe moet hij nog bedenken. Landelijk netbeheerder Tennet riep onlangs op tot nationale regie, omdat grote batterijcontainers voor strategische energieopslag anders lukraak dreigen te verschijnen.

Ambtenaren: Nu klimaatingrijpen nodig

Terwijl minister Rob Jetten de contouren voor de duurzame energietoekomst ontvouwt, dringt een groep van honderden ambtenaren aan op snel en stevig ingrijpen door het kabinet. [In een brandbrief](#) roepen de ambtenaren, werkzaam voor Rijk, provincies en gemeenten, het kabinet onder meer op om direct 'fossiele subsidies' te schrappen. Die

financiële steun en belastingkorting voor bedrijven zouden indruisen tegen de Parijse klimaatdoelen die Nederland wil nastreven.

‘We zien dat er wel goed beleid is en dat de wetenschap overduidelijk is, maar dat ondanks de al genomen besluiten de urgente uitvoering daarvan achterblijft’, stellen de meer dan 2300 ambtenaren van bijvoorbeeld Rijkswaterstaat of Haagse ministeries. Volgens de groep verzuimt de overheid haar plicht om burgers tegen de risico’s van gevaarlijke klimaatverandering te beschermen. De grote meerderheid [ondertekende de brandbrief](#) met naam en organisatie.

Bron: <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/minister-jetten-claimt-oude-kolencentrales-als-locatie-voor-duurzame-energiecentrales~b836039f/>